

CAPRI

Het eiland Capri is een goede 6 km. lang en op zijn breedste punt bijna 3 km. breed. Het heeft een oppervlakte van iets meer dan 10 km² en er wonen ± 12.000 mensen.

Geografisch en geologisch is het de voortzetting van het schiereiland van Sorrento, waarvan het 5 km. verwijderd is. De kalkstenen rots duikt op uit een diepe zee, is erg bergachtig en zijn kusten zijn op de meeste plaatsen niet toegankelijk. Men telt er 65 grotten, waarvan de "Grotta Azzurra" (de Blauwe Grot) de meest spectaculaire is. Her en der vóór de kust zijn er klippen, vaak met bizarre vormen: de zgn. 'Fraglioni' zijn de meest bekende.

Het eiland bestaat in wezen uit 2 hoogvlakten. De Westelijke, of Anacapri, is min of meer vierkant en heeft bijna overal een erg steile kustlijn. De hoogste top is de M. Solaro (589 m.), het hoogste punt van het eiland. De Oostelijke is minder hoog: de M. Tiberio, genoemd naar Keizer Tiberius – die keizer was van 14 tot 37 na C. en hier verbleef – is 334 m. hoog).

Tussen beide in ligt een vruchtbaar "dal", dat gemakkelijk te bereiken is: de **Marina Grande** in het noorden en de **Marina Piccola** in het zuiden. De stad Capri ligt min of meer tussen beide in.

De **geschiedenis** van het eiland kan je niet loskoppelen van die van de onmiddellijke omgeving. Van in het neolithicum (de jonge steentijd: tot in het 2^e millennium v. C.) zijn er archeologische aanwijzingen van menselijke aanwezigheid. Verder zou het wel erg verwonderlijk zijn als de driftig (en attent!) rondvarende Feniciërs en Grieken wel in de buurt en niet in Capri zouden zijn neergestreken! Ten laatste in de 4^e E. v. C. behoorde Capri tot de invloedssfeer van (het toen nog Griekse) Napels, en het werd er dan ook samen mee geromaniseerd.

Zijn hoogste roem en bekendheid (buiten die van de 19^e - 20^e eeuw!) had Capri in de vroege (Romeinse) keizertijd. Augustus kwam er voor het eerst in 29 v. C. en werd er zó door gecharmeerd dat hij het met de inwoners van Napels ruidde voor het veel grotere en veel vruchtbaardere Ischia! Hij verbleef er herhaaldelijk, een laatste keer vlak voor zijn dood in 14 n. C. Maar het is vooral met zijn opvolger (en adoptiefzoon) Tiberius dat de naam Capri verbonden bleef. Hij vestigde er zich in 26/27 n. C. en kwam er, bij wijze van spreken, de laatste 10 jaren van zijn principaat (en leven) niet meer van af! Van de 12 villa's die er volgens de historische overlevering door beide keizers zouden zijn gebouwd, zijn er maar 3 die men (en dan nog met wat goede wil!) als zodanig kan herkennen.

Geleidelijk aan zou de bekendheid van het eiland tanen, tot het een weliswaar mooie, maar vooral eenvoudige en aan vele gevaren blootgestelde woonplaats werd van boeren en herders. Tot in het begin van de 19^e E. kregen die mensen geregeld het meestal niet aangekondigde en steeds agressieve 'bezoek' van zeerovers allerhande! Het is dan ook best te begrijpen dat het (laag gelegen) Romeinse 'centrum' van het eiland bij de Marina Grande al in de 10de - 11de E. (onder invloed van de muzelmaanse strooptochten en aanvallen) verlaten werd voor het

beter te verdedigen centrale 'hoogland'. Het is van in die periode dat de typische 'straatarchitectuur' dateert, die gekenmerkt wordt door bogen en portieken, die een snelle en efficiënte verdediging toelieten.

Vanaf de 19de E. begon de toeristische faam van Capri te groeien met de ontdekking van de 'Grotta Azzurra' in 1826. Het eiland werd a.h.w. opgezogen in de romantische (Duitse!) traditie van die tijd en werd zo een 'cultoord' avant la lettre van (opnieuw hoofdzakelijk Duitse!) schrijvers, dichters en schilders. Later (in het begin van de 20ste E.) volgden Russische politieke ballingen als bijv. Gorki (1906/07). En steeds weer inspireerde de hele 'ambiente' van Capri schrijvers om 'reclame' te maken voor het eiland. Één van de bekendste was de Zweedse dokter Axel Munthe met zijn roman: 'De Geschiedenis van S. Michele'.

In de naoorlogse periode heeft Capri zich van een aristocratisch verbanningsoord van romantici en intellectuelen ontwikkeld tot één van de meest elegante en gezochte doelen van het internationale toerisme.

Bij een **bezoek** aan Capri kom je in principe aan in de zgn. **Marina Grande**, vanwaar je ofwel met een kabelbaan, ofwel met een toeristenbusje, ofwel (en waarom eigenlijk niet!) te voet het niveauverschil van 150 m. met het stadje Capri kan overbruggen. Als je die voettocht langs de

Via S. Colombo en de aansluitende Via Marina Grande doet (een wandeltocht van 3 km.), dan passeer je na enkele honderden meters het kerkje van **S. Costanzo**, een patriarch van Constantinopel, wiens lichaam in de 8^e E. naar hier is gebracht, en die (na een reeks mirakels ten tijde van de Saraceense invallen) het tot patroonheilige van het eiland 'geschopt' heeft. Het kerkje doet met zijn grondplan op een Grieks kruis en zijn centrale koepel wat Byzantijns aan. Het is in de 10de - 11de E. gebouwd op een vroegere basilicale kerk, in de zone waar van in de oudheid de 'hoofdstad' van het eiland lag.

Maar nog voor je aan die (voet)tocht begint kan je van deze Marina met een boot naar de **Grotta Azzurra** (de 'Blauwe Grot'), een unieke ervaring, niet enkel omwille van zijn spectaculaire schoonheid, maar ook omwille van het 'praktische' inzicht dat je krijgt in één van de meest merkwaardige fenomenen die zich in dit vulkanisch gebied voordoen: het 'bradisme'. De aarde is daar in zijn geheel nog steeds in beweging! Soms kan een bepaalde zone in enkele jaren tijd enkele meters stijgen of dalen, zoals in Pozzuoli. Soms kan een andere zone over enkele duizenden jaren langzaam (maar constant!) tientallen meters hoger (of lager) komen te liggen t.a.v. het zeeniveau, zoals bijv. in deze grot, die nu 15 à 20 m. 'lager' ligt dan enkele millennia geleden!

Zij zou 'ontdekt' zijn, zo wil het de romantische overlevering, in 1822 door Angelo Ferraro, een visser uit Capri. In werkelijkheid is ze al van in de 16e E. betuigd, meer nog: binnen in de grot zijn er in de

oudheid Romeinse constructies gebouwd! Hoe dan ook, directe lichtinval is er niet meer: alleen door een 19 m. hoge onderwater opening wordt (gebroken) licht in de grot verspreid, wat tot een fascinerend licht leidt. De toegang tot de grot is 2 m. breed en nauwelijks 1 m. hoog. De grot waarin je binnenvaart is 54 m. lang, 30 m. hoog en 15 m. breed. Het water is er tussen de 14 en 22 m. diep. Tegen de wanden en het gewelf geeft het gebroken licht een magische, blauwe kleur. De voorwerpen in het water ogen zilverkleurig (net zoals de mensen die er een duik nemen!). Om je oog aan het licht gewoon te laten worden en ten volle van de schoonheid ervan te kunnen genieten moet je er toch een twintigtal minuten blijven.

Een minder bekend deel van de grot zie je in de zuidwestelijke hoek ervan, waar je naar de zgn. 'Galerij van de Pilasters' kan (met behoorlijk indrukwekkende stalagtieten), en waar je duidelijke (onderwater)sporen kan zien van Romeins metselwerk. Nog verder is er de aanzet van een nog grotendeels niet onderzocht grottenstelsel.

In een soort natuurlijk amfitheater dat gericht is naar Napels, wandel je dan tussen wijngaarden en citrusplantages, met her en der trappenwegeltjes, lage muurtjes en villas, en steeds wisselende vergezichten naar het enige grote kruispunt van het eiland. Hier kan je recht door naar de Marina Piccola, rechts naar Anacapri en links naar Capri. Je bent intussen de 2 **kerkhoven** van Capri gepasseerd (het katholieke en het andere), die allebei even pittoresk zijn.

Als je op dat kruispunt links de Via Roma neemt, kom je vanzelf op de **Piazza Umberto I**, het centrum van de stad Capri. Hier zou de eerste stedelijke nederzetting van Capri (5de - 4de E. v. C.) gelegen zijn geweest. Het is niet groot en helemaal omsloten – als een binnenkoer – door de 'Torre dell' Orologio' (waarschijnlijk de klokkentoren van de oude kathedraal), de gebouwen voor de stedelijke administratie en cafés. Aan 1 zijde van de piazza is de trappenrij naar de parochiekerk S. Stefano, in zijn huidige vorm herbouwd tegen het einde van de 17de E. op de ruïnes van een oudere kerk. Het belangrijkste 'monument' van deze kerk is de schitterende vloer in veelkleurig marmer, die afkomstig is uit de 'Villa Jovis'.

Het loont de moeite om in de middeleeuwse buurt in de onmiddellijke omgeving van de piazza rond te 'zwerven'. Je komt onvermijdelijk onder de indruk van deze typische 'Capri – omgeving' in een steeds wisselend, maar altijd pittoresk samenspel van koertjes, bogen, loggia's en terrassen, die telkens weer de meest onverwachte uitzichten bieden.

Links van de kerk kan je de Via Emanuele III in, de meest geanimeerde van het stadje. Langs de Via Federico Serena en de Via Certosa kom je dan bij de **Certosa di S. Giacomo**, de oude kartuizerabdij, die uit de late 14de E. dateert en die na verschillende verwoestingen en vernieuwingen in het Ancien Régime en uiteenlopende functies na de Franse Revolutie

tegenwoordig de zetel is van de gemeentelijke bibliotheek en een middelbare school. Ondanks alle veranderingen zijn de 'basiselementen' van de abdij nog steeds herkenbaar: de kerk, de 2 kloostertuinen, de cellen, kapittelzaal, gangen, zaaltjes en tuintjes waarin het leven van de Kartuizers zich afspeelde. Rechts van de grote kloostertuin was de woonplaats van de Prior, vanwaar je een schitterend uitzicht hebt over de zee, de 'Fraglioni' en de 'Marina Piccola'.

Een wandeling die je vanuit Capri zeker moet maken is die naar de '**Villa Jovis**' (letterlijk: de 'Villa van Juppiter') of de 'Villa van Tiberius', de meest grandioze en best bewaarde keizerlijke villa van het eiland, gebouwd in opdracht van keizer Tiberius, en door Suetonius en Plinius vermeld. Je stapt er een uurtje over (bergop!) en je komt bij grandioze archeologische resten uit. Je passeert daarbij een 16 m. hoge vuurtoren, vierhoekig in het benedendeel en cilindrisch van boven, die waarschijnlijk uit de tijd van keizer Tiberius dateert.

De villa zelf (die in terrasvorm is aangelegd rond een centraal blok dat bestaat uit 4 grote citernes waarin het regenwater werd opgevangen) beslaat een oppervlakte van wel 7.000 m², maar het domein van de keizer moet met zijn bossen, tuinen en waterpartijen veel groter geweest zijn. Je treft er een uitgebreid (privé-) thermencomplex aan, een privé- en een 'ambtelijk' woongedeelte, verblijfsruimten voor het 'personeel' en, vooral, enkele panorama's zoals je die verder op het eiland niet aantreft!

Maar Capri is natuurlijk meer dan een geologisch – geografisch – historisch – kunsthistorisch studieobject! In het internationale toerisme is het een naam als een klok, een begrip dat al van in de 19de E. bekend was aan de (toen nog erg elitaire) toeristen. Het bijzonder milde klimaat, de bijna constante helderheid van de lucht (er zijn gemiddeld maar 67 dagen per jaar met "betrokken" weer!), de rijke Zuid-Mediterrane flora, de fascinatie die van zijn prachtig landschap uitgaat, en de schitterende panorama's waar je van kan genieten, maken Capri tot de "parel van de Golf van Napels", die aan deze kant door het eiland wordt afgesloten.